

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 48 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hóra 4 K
Egyes szám ára 15 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felkötés szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

**MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.**

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 179. szám.

Szerda, augusztus 7.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, aug. 7. (Hivatalos.) Olasz harcér: Tüzérségi és járőr tevékenység.

Albániában Berráttól nyugatra ellenséges támadás visszaverésével előnyomultunk.

A felső Devoli-nál is előrehaladást értünk el.

A vezérkar főnöke.

A nyugati harctérről.

Berlin, aug. 7. A Wolff esti jelentése szerint a fronton nincs ujság.

Berlin, aug. 7. A német front visszavonása a Vesle mögé, nagy meglepetést keltett itteni politikai körökben, ahol a helyzetet a következőképp magyarázzák:

Hivatalos adatok szerint Amerika egy millió négyszázezer embert hozott eddig az európai harctérre. Ezzel ki töltötte az ellenséges fronton támadt réseket. Ha tehát Amerika ennyi katonát át tudott eddig hozni, igen jelentős erőket hozhat még át. A nagynémetek máris más hangon beszélnek. A nép bizik a kipróbált német hadvezetésben.

Clemenceau szaval . . .

Chiasso, aug. 7. Orlandó sürgönyére Clemenceau azt válaszolta, hogy a szövetségesek tudatában annak, miszerint az igazságosság művét folytatják, azt akarják, hogy a jövő ne csak a békét, hanem a világ szabadságát is meghozza azon dicsőséges órában, amikor Olaszország meg fogja kapni megérdemelt jutalmát.

Páris lövetése

Páris, aug. 7. A Reutter-ügynökség jelenti: Párisnak messzehordó ágyúkkal való lövetését ma folytatták.

Cseh-tót csapatok előrenyomulnak nyugat felé.

Stockholm, aug. 7. A cseh-szláv csapatok tovább nyomulnak előre nyugat felé. Egyik várost a másik után foglalják el, felosztatják a helyi szovjeteket. A japán segítő csapatokkal erősebb, gyorsabb ütemben fognak még ezentúl előrenyomulni. A szovjet kormányhoz ultimátumot intéztek, amelyben egész Oroszországot kiéheztetés-sel fenyegetik meg.

Stockholm, aug. 7. Az „Izvesztia“ című orosz lap szerint Moszkvában több angol francia polgárt letartóztattak. A letartóztatások nyilvánvalóan összefüggésben vannak az ententecsapatoknak a Murman vidéken való előrenyomulásával.

Genf, aug. 7. Moszkvai lapok szerint a Jaroszlav birtokaért folyt utcai harcok egyike voltak az orosz polgárháború legvéresebb utcai küzdelmeinek. A város nyolcszor cserélt gazdát, míg a bolsevikiek elfoglalták. 300 forradalmárt kivégeztek.

A buvárhajóharc.

Washington, augusztus 7. Német tengeralattjáró Virginia partja előtt száz mérföldnyire egy tank-gőzöst elsüllyesztett. Harminc menekült partraszállítottak.

A Bratianu-kormány vád alá helyezése.

Bukarest, aug. 7. A kamara vizsgálóbizottságot szervezett, amely az őszii ülészakig a Bratianu miniszterium vád alá helyezése ügyében kimerítő jelentést készít.

Bukarest, aug. 7. A vád alá helyezett miniszterek közül csak Bratianu vette át a reá vonatkozó iratot, a többieknek a lakásukon kézbesítették. A volt kabinetnek nem vád alá helyezett tagjai szolidárisnak jelentették ki magukat társaikkal, de nem teljesítették kívánságukat, hogy vád alá helyezzék őket.

Rooseveltnak 2 fia elesett.

New York, aug. 7. Roosevelt nem fogadta el a neki felajánlott New York állami kormányzói tisztséget. Azzal indokolja ezt, hogy két fiát vesztette el a háborúban, ez a csapás nagyon megviselte.

Uj osztrák-magyar offenzíva.

London, aug. 6. A Piave mellett történt eseményekről szólva az angol New Statesman írja: Okosak legyünk és ne tápláljunk vérmes reményeket, amint az nálunk egy idő óta szokásos. Stratégiai okból nem cselekedne okosan, aki megkísérelné, hogy a Piaven túl új csoportok vonuljanak előre. A csata következménye ezért elég hosszú pihenő lesz, melyet talán ismét osztrák-magyar offenzíva fog követni.

Itélet a Malvy pörben.

5 évi száműzetés.

Páris, augusztus 7. Az állami fő-törvényszék Malvy volt francia belügyminisztert öt évi száműzetésre ítélte politikai jogainak elvesztése nélkül.

Genf, aug. 7. Az ítéletnek, akár felmentő, akár marasztaló lesz, igen nagy lesz a hatása.

A szindikalista munkások magukéknak tekintik Malvy ügyét és ha a volt belügyminisztert elítéli a bíróság, számolni kell a szindikalista munkások retorziójával. De a kormány is résen van, a legnagyobb erélyvel nyom el minden mozgalmat és a vasárnapra hirdetett népgyűléseket a rendőrség betiltotta.

Genf, aug. 7. A tárgyalás végén Malvy a következő beszédet mondotta a maga védelmére:

— Negyvenkét hónapig intéztem közbizalommal a kormány munkáspolitikáját. Érintkezést kerestem a munkások képviselőivel, hogy elkerüljük a surlódásokat. A legnagyobb óvatosság politikáját követtem.

Magam kértem, hogy ítélkezzenek felettem. Tíz hónap óta élem át a legnagyobb szenvedéseket, de most következik az igazságtézés. Az ügyész mégis azt mondja, hogy nem vagyok ugyan áruló, de részes vagyok az árulásban. Csakhogy én nem tűröm ezt a megkülönböztetést, nem akarok enyhítő körülményeket. Vagy áruló vagyok és akkor nincs helye irgalomnak, vagy pedig ártatlan vagyok és akkor nincs bűnrészesség.

A Ház ülése.

Budapest, aug. 7. A képviselőház mai ülését háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Szász Károly elnök.

Báró Rajacsis József volt az első felszólaló, aki tiltakozott az ellen, hogy öt Szmrecsányi György főispán hazaárulással vádolja. Két héttel ezelőtt Mihajlovics horvát bán a szatorban kijelentette, hogy Szmrecsányi hamis alapra építette vádjait. A magyar országgyűlésnek nincs joga, hogy a honvédség címét egyoldalúan megváltoztassa.

Wekerle Sándor miniszterelnök megjegyzeni kívánja, hogy a vádak Horvátországból erednek. Szmrecsányinak jóhiszeműségét nem lehet kétségbevonni.

Barta Ödön szólalt még fel, polemizál a horvátokkal, majd Teleky Pál a hadigondozó hivatalról beszél. Az ülés folyik.

Az entente partraszállása Archangelszkben.

London, aug. 7. A szövetségesek katonai tengerészeti haderői az orosz lakosság buzgó segítsége mellett aug. 2-án Archangelszkben partraszállott. Beavatkozásukat a lakosság általános örömmel üdvözölte.

Légi harc a tenger felett.

London, augusztus 7. Öt léghajó aug. 5-ikére virradóra megkísérelte a tengert átrepülni. A léghajókat a tengeren lévő légi haderők megtámadták, egy léghajó negyven mérföldnyire a tengerparttól elsüllyedt, egy másik megsérült.

A mai tőzsde.

Budapest, augusztus 7.

Magyar Hitel 1354, Osztrák Hitel 940, Jelzálogbank —, Leszámitolóbank —, Agrárbank —, Magyar Bank —, Hazai —, Forgalmi —, Ingatlan —, Fabank 998, Levante —, Adria —, Allamvasuti 1048, Beocsini 1165, Urikányi 900, Szászvári 1030, Közuti 816, Városi —, Salgó 1225, Lipták —, Rima 1061, Danica —, Nasicci —, Izzó —, Schliek 525, Olaj 990.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-
téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, aug. 6.

OLASZ HARCTÉR:

Semmi ujság.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, aug. 6.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadseregje: Élénk felderítő tevékenység, nevezetesen az Ancre és az Avre szakaszban, valamint Montdidier-től délre több helyütt felderítő tüzérségi harc.

A württembergiek tegnap reggel rohammal foglalták el a Bray—corhie-i országot mindkét oldalán lévő első angol vonalakat és mintegy 100 foglyot ejtettek.

A német trónörökös hadseregje: Az ellenség tegnap eredménytelen részleges előretörései után nagyobb erővel indult támadásra a veslei szakasz ellen. Braisne mindkét oldalán, valamint Jonchery-től északra a folyó északi partján lévő kis területdarabokból, amelyeket átmenetileg elfoglalt, az ellenséget ellentámadással ismét visszavetettük. Néhány száz fogoly maradt a kezünkön. Egyébként az ellenség támadásai még mielőtt az ellenség a Vesle-t elérte volna, tüzérségi és géppuska tüzünkben összeomlottak. Udet hadnagy 44-ik, Bolle hadnagy 28-ik légigyőzelmet aratta.

Ludendorff

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.)

Augusztus 7.

Tegnap maximum: 30.2 C°.

Ma reggel: minimum: 15.7 C°.

Ma délután: Barométer 748.5 mm. Hőmérő: 30.6 C°.

Felhőzet: rész. bor. Szél: D.

Csapadék: —.

— A m. kir. állami polgári iskola hivatalos óráit naponta d. e. 10 és 12 óra között tartja az iskola helyiségében Szalaváry Ede polg. isk. tanár, aki a távollévő igazgatót helyettesíti.

— Ma lépett életbe a kötelező árfeltüntetés az üzletekben. A hivatalos lap közölte a kormány rendeletét, amelynek értelmében mindenki, aki közszükségleti cikkeket, az ilyen cikkekhez való anyagot és forgalomba hozatalukhoz szükséges tartályokat (ládát, hordót, zsákok) tovább eladás céljaira elad, köteles a vevőnek számlát vagy jegyzéket kiszolgáltatni. A számlának (jegyzéknek) tartalmaznia kell az ügylet megkötésének időpontját, az eladó és vevő nevét és üzlettelepét, ugyancsak az eladott áru mennyiségét és vételárát. A rendelet 2. szakasza elrendelte, hogy mindazok, akik fenti cikkek árusításával foglalkoznak, kötelesek az üzlethelyiségükben eladásra szánt árukat és azok eladási árát pontosan feltüntetve függő jeggyel ellátni, vagy más alkalmas módon szembeütően megjelölni. Az élelmicikkek eladási árát árjegyzéken kell feltüntetni, míg az edényben elhelyezett élelmicikkek eladási árát az edényre alkalmazott feliraton is meg kell jelölni. Azonkívül bent az üzletben a rendelet szövege is szembeütő helyen ki függesztendő. A rendelet augusztus hetedikén, ma lépett életbe.

— Adomány. A módosi táncdal egybekötött nagy kabarést tiszta jövedelmét 752 korona 55 fillért Králik Pál műgyememi hallgató, főrendező ma behozta szerkesztőségünkbe azzal a céllal, hogy azt juttassuk a torontáli elesett hősök özvegyei és árvái javára. A kívánságunknak eleget tettünk.

— Megható jelenet a bécsi tárgyaláson. Bécsből jelentik: A Bristol-szállóbeli rablógylkosság tegnap délutáni tárgyalásán a bíróság kihallgatta a 17 éves rablógylkos Franke Kurt 62 éves apját, aki vázolta gyermeke ifjú korát. Legutóbb a gyerek — mondotta — fantasztikus tervekkel foglalkozott. Dél-Amerikába akart utazni.

Franke Kurt 60 éves édesanyja az elnök kérdéseire kijelentette, hogy nem képes vallani, majd a vádlottak padján ülő fiához tántorog, három keresztet vet homlokára...

A megható jelenet alatt a vádlott egész testében remeg.

Ezután Vivanti bárók tanuvalomását olvasták fel és meghallgatták az orvosszakértők véleményét. A tárgyalást ezután mára halasztották.

Budapestről telefonálják: A mai bécsi tárgyaláson a rablógylkos Franke Kurt felmutatta azt a ruhát, amelyben a rablógylkosságot elkövette. A védő indítványát, hogy az orvosi tanács véleményét hallgassák meg, a bíróság elvetette.

Itélet ma délután lesz.

— Szombaton jönnek az osztrák gyerekek. Nagybecskerekre szombaton délelőtt 10 órakor Szeged felől hatvanöt nyaraló osztrák gyerek jön. Mindegyik tiz kiló lisztet és egy kiló cukrot hoz magával. A polgármesteri hivatal felkéri a helyi nyaraltató-bizottság tagjait, hogy a gyermekek szétosztása céljából megjelenni sziveskedjenek a pályaudvaron. A vendéglátó gazdák szintén jelenjenek meg, hogy a gyermekeket és a velük hozott lisztet, cukrot átvegyék.

— A legmulattatóbb hetilap. Budapest, a fronton és a vidéken most kétségkívül a legkapósabb hetilap a „Vágóhid” című ujság, amelyet gyilkos szatírával és rengeteg ötlettel Lovász Károly szerkeszt. Éles és irodalmi kritikájáról híres ez a lap, amely „vágóhidra” vonszol minden irodalmi, művészeti és társadalmi félszagséget. Aki egyszer a Vágóhidat olvasta, az nem tud meglenni nélküle, mert sokszor könnyesordulásig nevetetők hatalmas szatírával megírt cikkei. A „Vágóhid” kiadó-hivatala (Budapest, Röck Szilárd-utca 16.) szívesen küld mutatványszámot. Előfizetése negyedévre 8 korona, félévre 15 korona.

— Országos vásár. Nagybecskereken aug. 17-én országos vásár lesz. Szabályszerű járással mindegyik állat felhajtható.

— Akik „petrezselymet árultak”. (Levél a szerkesztőhöz.) Métyen tisztelt Szerkesztő ur! Alázatos kéressel fordulok a Métyen tisztelt Szerkesztő urhoz, hogy tegye szóvá b. lapjában, a „Torontál”-ban megjegyzéseimet, amelyek egy legutóbbi táncestély főrendezőinek szólnak.

Mindenekelőtt meg kell jegyezmem, hogy nem vagyok helybeli tartózkodású, mint vendég jelentem meg az estélyen, ahol igen jól mulattam és éreztem magam. De úgy látszik a nagybecskereki ifjak, a táncestély rendezői, nem igen tudják mi a kötelessége egy rendezőnek. A mi rendezőink sokkal figyelmesebbek. A becskerekieknek úgy látszik elég, ha ők táncolnak és a többi meghívottakkal nem törődnek. Sajnálattal néztem azt a sok szép, rózsás arcú leányt, akik fájó szívvel „petrezselymet árultak” a Rácz Péter szép, pattogó, talp alá valója mellett. Még azt sem találták érdemesnek, hogy legalább mint rendezők, a terem körül vitték volna néhányszor azokat a hölgyeket, akik a helyükön meg se moccantak.

— Elkobzott tojások. Bacsu Mária alsóeleméri asszony Nagybecskerekéről 425 darab tojást akart vasuton Elemérre szállítani. Tuba Lajos csendőrmester tetten érte, a 2 kosár tojást lefoglalta és feljelentést tett tojás jogtalan összevásárlása címén Bacsu Mária ellen a rendőrségen. A rendőrbíró kihallgatta Bacsu Mária és az édesanyját: Bacsu Györgynét, akik egybehangzóan előadták, hogy a tojást Lázárföldön vették ottani kereskedőtől 9 darabját 4 koronáért saját házi szükségletük fedezésére. Öt családtagjuk van odahaza, ezenkívül csirkék költésére és tarhonya készítésére kell nekik a tojás. Beismerték, hogy gyakran járnak fel Budapestre ruhavásárlás végett. Ilyenkor vaját, csirkét visznek fel, tojást nem. Beismerték még, hogy jelenlegi aprójószág gazdaságuk 10 öreg tyukból és 100 apró csirkéből áll, teljesen valószínűtlen tehát, hogy a 425 tojás házi szükségletük fedezésére kell. Ezért a rendőrbíró tojás jogtalan összevásárlása miatt a terhelteket fejenként ötven korona pénzbírságra ítélte, egyben elrendelte a lefoglalt tojás elkobzását, azt a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének engedte át.

— Megkerült a lopott ruha. Kozlovacski Istvánné zsigmondfalvai sor 1770. szám alatti lakásáról mult hó 27-ikére virradó éjjel elloptak ismeretlen tettesek 2200 kor. értékű ruhá-neműt. A lopott ruhákat a csendőrség ma megtalálta Kuzma Nikoláné Szilágyi-utca 13/12. szám alatti lakosnál, aki azokat egy orosz foglytól vette. Az orosz foglyot most nyomozzák.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Csütörtökön, augusztus hó 8-án 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Pénteken, augusztus hó 9-én 2 előadás: 6 és este 9 órakor.

Detektiv-sláger, Proff. NICK FANTOM legújabb detektiv története

A BÜNBÁK.

Detektiv-drama 4 felvonásban.
A főszerepben Pr. Nick Fantom.

Legközelebb: „A D'ADALMAS FÉRFI”, Gunnar Tolnás-éi, a „SZERENCSE FIA”, a főszerepben Csörtással.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.Csüförtökön, augusztus hó 8-án
(egy előadás, este 9 órakor.)AZ
ember-
gyűlölő!

Dráma 4 felvonásban.

A főszereplő: KARL GÖTZ.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K. I. hely 1-50 K. II. hely
1- K. III. hely 60 fillér.

— **Elveszett.** E hó 4-én éjjel körülbelül 11 órakor a Ferenc József-terre érkező keskeny-gyányuról leszálláskor elveszett nagy papirokban összekötött 1 férfi fekete selyem-ernyő, masszív szarvbóli görbe kampós ganytával, 1 női fekete selyem-esernyő, lapos rek fémbóli fogantyúval, 1 női fekete selyem-ernyő, hajlított fa görbe kampós fogantyúval, női fekete selyem napernyő, fémbóli fogantyúval, 1 női fehér viszony-napernyő csipkével egyve, világossárga fabóli görbe fogantyúval, férfi, derékszög alatt hajló, egyenes foga, des színű, erős fabot. A kérdéses tárgyak etleg a lakásnál Bajza utca 5. sz. a. leszálláskor veszték el. A becsületes megtalálót szaszolgáltatáskor illő jutalomban részesíti tulajdonos.

— **Hazabocsájtják a három legidősebb korosztályt.** Bécsből jelentik: A király már néhány hónappal ezelőtt elrendelte a három legidősebb korosztálynak hazabocsájtását, a parancsot azonban egyes katonai parancsnokságok nem hajtották végre abban a mértékben, ahogy kellett volna. Az osztrák Landwehr-miniszter most több képviselő sürgetésére megígérte, hogy minden szükséges intézkedést megtesz a legidősebbek hazabocsájtása iránt. A két legidősebb korosztály hazabocsájtása már folyamatban is van s a 49 éveseket is nemsokára bocsájtják. Szeptember 15-ike és december 1-ike között valamennyien otthon lesznek.

— **Miért nyúlós a kenyér?** A nagybecskerek városához gyakran jönnek asszonyok a kenyérrel a panasszal, hogy a hadilisztből készített kenyér nyúlós, dohos, ragadós, megtapintva a kenyér eszt, csirizes. Erre vonatkozólag Strósz Béla főjegyző a „Természettudományi Közlemény”-ben megjelent kövételközé felvilágosítást tett, amely Tomek János dr. szakavatott orvostól ered:

A kenyér megnyulósodása a kenyér megbe-
nedése, amelyet csak a nyári hónapokban
kell megfigyelni. A kenyér megnyulósodása
a kenyér sütés után 36—48 óra múlva kez-
dik, amikor a kenyér bele ragadós és kissé
nyúlós lesz. A baj mértéke szerint, rövidebb-
szababb, átlátszó, nyálkás szálakat húzhatunk
ki belőle. Ezenfelül a kenyérnek rendkívül kelle-
tellen, undorító, savanykás szaga és utálatot
keltő íze is támad. A szaga néha olyan erős,
hogy az a helyiség, amelyben a kenyeret tar-
tják, olykor egy hét múlva is szagos töle.

A betegség okozója a mikroorganizmusok
közéből való; a legjobb, ha a „burgonya-
bacillusok” elnevezését említjük, mert ebbe a
csoportba tartozik valamennyi eddig megfi-
gylt és kitenyésztett baj-
okozó. A legközönsé-
sebb neve: Bacillus mesentericus panis viscosi
Bacillus. Ezek a baktériumok a lisztből kerülnek
a kenyérbe. Többé-bevéssé minden liszt
szója-, árpa-, rozs-, burgonyaliszt) mindig fer-
de volt vele; csak hogy a baj nem mindig
jelölődik ki. Gyanakodtak ugyan az élesztőre is,
de az alaptalanul. A bacillus — spóra alak-
ú — a sütési hőmérsékletet is kibírja és ha
a kenyér életfőltételét is megtalálja, 36—48 óra
ig ott olyan mértékben elszaporodik 26—28
C-
u hőmérsékletben; azért hűvösebb időben,
15 C-
on lassabban és későbbben nyulóso-

Olasz herceg a nagybecskerek cukorgyárban

Felügyel az olasz hadifogoly munkásokra. — Aki megjárta
Newyorkot, Londont, Párist. — Résztvett az olasz-török hábo-
ruban. — Mint repülő esett fogságunkba.

— Sajtó tudósítónktól. —

Nagybecskerek, augusztus 7.

A nagybecskerek cukorgyárban dolgozó olasz hadifoglyoknak augusztus elseje óta új munkafelügyelőjük van. Egy olasz hadapród: Notari Guidó ez, aki éppen ma kilenc hónapja van a mi hadifogságunkban. Olasz hercegi családból származik. Az édesatyja duka (herceg) Notari Alfredo, Szardinia hercege, jelenleg az olasz hadseregben, mint ezredes teljesít katonai szolgálatot. Fiát, aki világlátott, több nyelvet beszélő, szimpatikus fiatalember, hozzánk sodorta a háboru szele: Trentinónál mint repülő légi harcban fogságunkba esett. Az ostfiaszonyfalvai fogolytáborban töltötte eddig idejét, mert mint hadapródjelölt önkéntest legénységi állományu egyénnek tekintik. Onnan került a nagybecskerek cukorgyárba, ahol az olasz munkásokra felügyel, tolmácsolja kívánásait, bajait.

A „Torontál” munkatársa felkereste a nagybecskerek cukorgyár érdekes hadifoglyát. Sí-mára borotvált, intelligens, nemes arcú, barna fü Notari Guidó. Elegáns magasszáru eszimat, bricseszt és fehér bluzt visel, amelyen semmi disztinkció nincsen, csak a sapkája árulja el, hogy olasz hadifogollyal van dolgunk. A most huszonegy éves fiatalember beszél olaszul, angolul, franciául és németül. Bejárta már Amerikát, Angliát és Franciaországot. Öt év óta katoná, mert részt vett már a törökök elleni tripoliszi hadjáratban is.

Cigaretával kínáljuk meg. Udvariasan megköszöni, rágyújt és mosolyogva beszél a fogságajutásáról, a szüleiéről, a kékegü olasz városokról, ahol gyermekéveiben megfordult.

— A múlt évben — 1917 november 7-én jutottam fogságba Trentinónál Santó Stefano Cadorenál, mint repülő légi harcban. Miután kitanultam a repülést, önállóan, egyedül vezettem gépem. Légi harcba keveredtem osztrák repülőekkel, azok azután gépfegyverrel 3500 méter magasból lelőttek. Siklórepüléssel szálltam le, a gépem pozdorjává törött, nekem csodálatosképpen semmi bajom nem történt. Az írásaim, a pénzem, értéktárgyaim azonban elveszték.

dik meg a kenyér. Tenyésztését nagyon megakadályozzák a gyenge savak, azért a savanyu kovászos kenyerek nem nyulósodnak meg; a tejsavat is kiűzően föl lehet használni ellene: 4 g tiszta tejsav elegendő 1700 g-nyi tészta megővására. Jó ha a kenyérsütéshez használt viznek a felét aludt tej savójával pótoljuk. A kenyér íze nem lesz tőle savanyu. Tanácsos csak 2 napra való kenyeret sütni.

— **Meddig szabad nyulra és fánra vadászni?** A nyulra és fánra megszábot tiltalmi időt a kormány nemrégiben szeptember hó 14-éig meghosszabbította. Ezt a rendelkezést a kormány egy most kiadott rendelettel módosítja s felhatalmazza a törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy a tilalmi idő hatályát szeptember hó elsejétől kezdődőleg esetleges felfüggesztheti, ha az illető vidéken a vadfejlettség teljes fogát elérte.

— **„Az embergyűlölő.”** A modern társadalmi életnek egyik komoly és jelentős problémáját tárgyalja ez a művészi tökéletességű négyfelvonásos filmdráma, amelynek holnap, csütörtökön lesz a bemutatója a „Modern Moziban”. A dráma főszerepét Karl Götz, a kiváló berlini mozziszínész alakítja. Az előadáshoz jegyeket előreváltani lehet egész nap a mozi pénztáránál. Az előadás kezdete este 9 órakor.

HIRDESEN
a „Torontálba”
TELEFON-SZÁM 21.

— Szüleimmel természetesen levelezek, pénzt is küldenek elegendőt, úgy hogy a fogságban nem szűkölködöm.

— Édesatyám Duka Alfredo, született herceg, Szardinia hercege. Alexandria kormányzóság Asti nevű községéből valók vagyunk. Atyám jelenleg ezredes az olasz hadseregben. Két bátyám van, az egyik kapitány, másik főhadnagy. Mindketten az olasz hadseregben szolgálnak. Az olasz törvények értelmében csak a legidősebb fiu öröklí a hercegi rangot, így az idősebbik bátyám herceg, fiatalabb bátyám és én csak nemesek vagyunk. Édesanyám jelenleg Ankonában tartózkodik, onnan kaptam tőle legutóbb — két hónappal ezelőtt — levelet és pénzt.

— Én a diplomáciai pályára készülök és ezért már fiatalabb éveimben, alig voltam 20 éves, bejártam New-Yorkot, Londont, Párist. Angolul, franciául perfektül megtanultam, az ostfiaszonyfalvai táborban pedig németül. A mozgósítás óta vagyok katoná, előzőleg két évig részt vettem az olasz-török háboruban is, tehát már 5 éve katonáskodom. Aug. hó 1-én kerültem Ostfiaszonyfalváról ide Nagybecskerekre és itt igen jól érzem magam Gennini Augustza nevű önkéntes barátommal, aki szintén itt felügyel a munkásokra. Dolgunk jó van, csak várjuk már, mikor lesz vége ennek a nagy viláégésnek? ...

Notari Guidó mindeddig nem tudta, hogy újságíróval beszélt. Mikor megmondottuk, egészen zavarba jött, hogy elmondotta családi ügyeit is, de nem volt ellene, hogy az újságba kiírjuk. Bucsuzáskor azt jegyezte még meg, hogy ő is szini-kritikusa volt egy időben egy florenzi lapnak ...

Utána jártunk az olasz hadifoglyok felügyeletével megbízott tisztnél az adatok valódiságáért. Ő is megerősítette, hogy Notari Guidó olasz hercegi családból való. Nagybecskerekre vezénylése egyenesen a hadügyminiszterium utasítására történt.
r. j.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10 óráig. Könyvtáróra vasárnap, szerda és péntek délután 3—5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskerek fiókja minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdt-
széki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

Katonaotthon Temesvári-ut 1500. szám alatt nyitva minden nap délután 2—9 óráig.

Hirdetmény.

A magyar kir. miniszteriumnak 3128. M. E. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy az 1883: XX. t.-c. 9. szakaszában a nyulra és fánra vonatkozólag február hó 1-től augusztus hó 15-ig terjedően megszábot tiltalmi idő az 1918. évre nézve szeptember hó 14-ki napjáig bezárólag meghosszabbított.

Nagybecskerek, 1918 július hó 25-én.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

écládák

gümölcs, főzelék stb. szállítására igen alkalmasak, nagyobb mennyiségben kaphatók. Ládák több torontalmegyei községben fekszenek.

Mezőgazdasági és Kereskedelmi R.-T. Zombor.
Sürgönycím: „Mék” Zombor. 837

Elsőrangú temesvári pénzügyintézetnél kerestetik

tisztviselő

a könyvviteli osztály részére;

tisztviselő

főkéletes magyar és német gyorsírási képességgel;

férfitisztviselő

3-4 évi könyvviteli gyakorlattal.

Részletes ajánlatok „Biztos előmenetel 23.” jeligére a kiadóba.

Két iskolásfiú

teljes ellátását vállalja az iskolai évre uri család.

Cím a kiadóhivatalban.

1450—1918. szám.

839

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Hertelendyfalva község határában gyakorlandó vadászati jog 1918. évi augusztus hó 1-től terjedő 6 évre a jegyzői irodában 1918. évi augusztus hó 20 án d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Hertelendyfalva, 1918. augusztus 4.

Községi előljáróság.

16079—1918. kig. sz.

1131

Hirdetmény.

A nyersaszbesztkészletek forgalombahozatalának és felhasználásának szabályozásáról szóló 2688—1818. M. E. sz. rendelet a „Budapesti Közlöny” július 20-iki számában megjelent és július 21-én lépett életbe.

A rendelet a város hirdetőtábláján ki van függesztve.

Nagybecskerek, 1918 július 31-én.

Strosz Béla,
polgármester-h.

16080—1918. kig. sz.

1131

Hirdetmény.

A tőzeglápok kitermelése és igénybevételéről szóló 2279—1918. M. E. rendelet a Budapesti Közlöny július 16-iki számában jelent meg és ugyanakkor életbe lépett.

A rendelet a város hirdetőtábláján ki van függesztve.

Nagybecskerek, 1918 július 30.

Strosz Béla, polgármester-h.

ÉGETETT MŰSZ

egész kocsirakományokban ab
feladóállomás prcmt szállítandó
a legolcsóbb napiáron kapható

KOHN ADOLF ÉS FIA

Telefon 229. Temesvár-Gyárvaros. Telefon 229. 706

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.

Első Magyar Általános biztosító társaság, Nemzeti Baleset Biztosító r. t. főügynöksége ifj. Rigó István Szerb egyházpalota.

Triesti Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontalmegyei Takaré- és Hitelbanknál Hunyadi-(fő-)utca.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan Hunyadi-utca.
Tell Mihály Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és Fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai Kűtelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A. Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc Hunyadi-utca 2.

Cukrászda:

Kovács Endre Hunyadi-(fő-)utca.

Divatruház:

Boskovits S. J. Hunyadi-utca.
Bukovácz István Hunyadi-utca.

Debozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János Aradáci-ut.

Drogeria:

Melkuhn Dezső Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos Hunyadi-utca.
Kocsis A. Erzsébet-hidon tul Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc Megyeház-u. 2. Tarnai-ház.
Tolveth Frigyes Pénzügyi-palota

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald Temesvári-ut.

Gépkereskedő és fegyverraktár:

Sander M. József, Hoffherr Schranz és Clayton-Shuttleworth r.-t. mezőgazdasági gépgyára képviselője.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel Eötvös-utca
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-utca.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor Melencei-utca.
Vági Sándor Szerbegyház-palota.

Kávéház:

Sólyom György Klub-kávéház.

Kézműaru- és rövidáruüzlet:

Benó Testvérek Hunyadi-utca.

Eisenstädter S. és Társai Hunyadi-utca.
Freund S. és Fiai Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek Hunyadi-utca.
Mangold Lipót Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Lakatosműhely:

Engel Ádám Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné Hunyadi-utca.

Nőruha divatterem:

Wehner Anna Kinizsi-utca, Club-kávéház épület, I. emelet.

Nőikalap és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné Hunyadi-utca.

Nőikalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska Gizellapart. Kurländer udvar.

Nőikalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fő-tér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrasterem:

Tunner Alajos Szerptemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór Szerbegyház-palota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda Ferenc József-tér.
Korona-szálloda Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa Kűtelek.
Schwirtlich Alajos Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa- és épületfakereskedés:

Annau örökösök Korona-utca.
Kurländer Imre Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre Korona-utca.

Urdivatruház:

Liptay Dezső Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal Hunyadi-utca.
Berényi Bódog Hunyadi-utca.
Daun Gyula Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő Kaszinó-vendéglő.
Tóth Lajos a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor Bajza-utca.